

NACKA
KOMMUN

Arbetsplan

Fiskarhöjdens förskola avdelning Ekorren Saltsjöbadens rektorsområde

AVDELNING

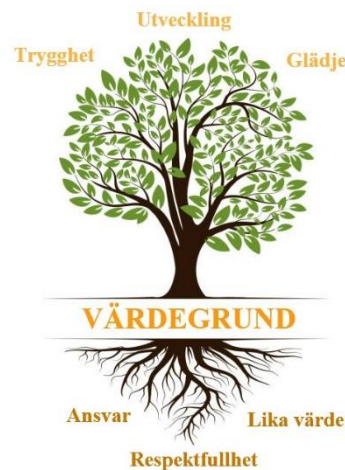
Ekorren

- På Ekorren går det 18 st barn i åldrarna 1-3. Vi är tre pedagoger, Magdalena, Soumaya och Mira. Vi ingår i arbetslag 1 som består av Igelkotten, Svanen och Ekorren.

INLEDNING

Denna arbetsplan utgår från Lpfö18 och ligger till grund för hur varje arbetslag planerar och genomför sin utbildning för läsåret. Det är ett levande dokument som ständigt finns med i arbetet, utvärderas regelbundet och revideras en gång per år (oktober/november).

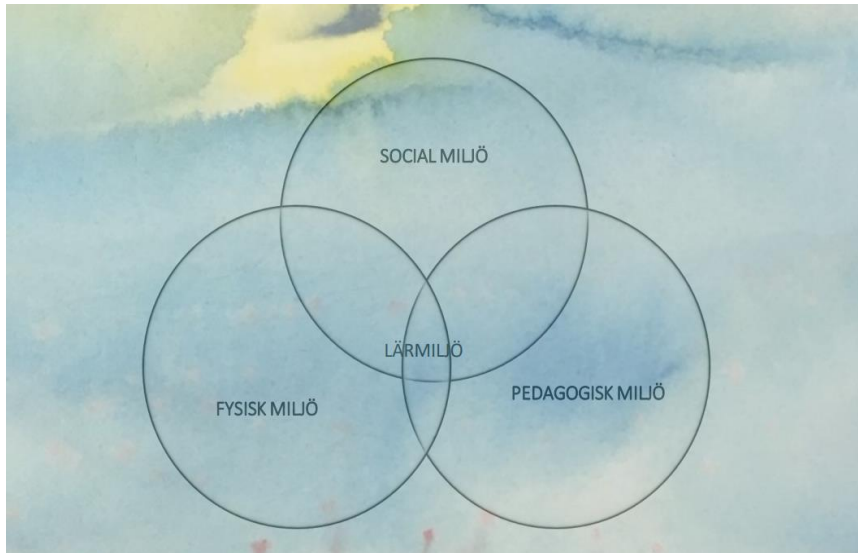
VÄRDEGRUND

Vi ser barn som kompetenta, sociala, nyfikna, kunskapssökande och aktiva i sitt eget lärande. Varje barn bär med sig förmågor och en medfödd vilja att utforska och förstå sin omvärld. Vårt förhållningssätt är medforskande, medupptäckande, lyssnande, respektfullt och reflekterande.

ENHETENS PRIORITERADE UTVECKLINGSOMRÅDEN 2022-2023

- Lär miljöer (ur dokumentet Hållbara lärmiljöer, Nackas kommunala skolor 2021)

Eftersom barn utvecklas och lär på olika sätt och i olika takt ska det finnas utrymme för ett varierat lärande. För att barnet ska få förutsättningar att utvecklas mot de mål som läroplanen anger ska miljön innehålla utrymmen för lek, skapande, reflektion och laboration inom till exempel konstruktion, naturvetenskap, teknik, matematik och språk.

Lär miljön i förskolan består inte bara av en fysisk miljö, utan även av en social miljö och en pedagogisk miljö som tillsammans skapar förutsättningar för lärande. När de tre delarna är i samklang är förutsättningarna för barnets utbildning mest gynnsam. I social miljö ingår till exempel den gemenskap och det sammanhang som barnet befinner sig i och de attityder som finns i barnets närhet. I pedagogisk miljö ingår bland annat den pedagogik vi använder och de verktyg som vi erbjuder för lärande.

SPRÅKUTVECKLING

Språket är en värdefull resurs för att kunna leka och kommunicera här och nu och för hur den framtida livssituationen blir. (Skolverket "Flerspråkighet i förskolan")

Att kunna förstå sin omgivning och kunna uttrycka sina behov, åsikter och känslor är grundläggande för barnets delaktighet och trygghet.

Den språkliga medvetenheten hos pedagogerna ska finnas med under hela dagen. Metoder, förhållningssätt och verktyg som passar det enskilda barnet eller gruppen skapas och följs därefter upp vid avdelningarnas reflektionstillfällen. Mer om hur vi arbetar med språkutveckling finns i enhetens vägledningsdokument för språkutvecklande arbetssätt.

2.1 NORMER OCH VÄRDEN

Förskolan ska aktivt och medvetet påverka och stimulera barnen att efterhand omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i praktisk vardaglig handling i olika sammanhang.

Mål (från Lpfö 18)

Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla

- öppenhet, respekt, solidaritet och ansvarstagande,
- förmåga att ta hänsyn till och leva sig in i andra människors situation samt vilja att hjälpa andra,
- förmåga att upptäcka, reflektera över och ta ställning till etiska dilemman och livsfrågor i vardagen,
- respekt och förståelse för alla människors lika värde och de mänskliga rättigheterna, och
- ett växande ansvar och intresse för hållbar utveckling och att aktivt delta i samhället.

Metoder, aktiviteter och förhållningssätt:

Vi arbetar med målen genom att

- På internationella Nalldagen uppmärksammar vi kamratskap.
- Lära barnen att respektera andras personliga saker, genom att fråga innan man rör eller tar något ur andra barns hyllor eller lådor.
- Förskolan har en värdegrund och en plan mot diskriminering och kränkande behandling som vi återkommande reflekterar över. Personalen strävar efter att möta alla på ett professionellt sätt, med respekt och nyfikenhet. Vi vill genom detta vara goda förebilder. Vid samling och i lek, hittar vi tillfällen att prata med barnen om likheter och olikheter och människors lika värde.
- Ha ett tillåtande förhållningssätt, så att barnen vågar prova nya saker. Vi planerar aktiviteter i mindre grupper, för att alla barn ska få komma till tals. Genom vårt arbetssätt ges barnen möjlighet att ta initiativ, få inflytande och att ha ett tillåtande klimat på avdelningen.
- Vi uppmärksammar när barnen gör positiva saker, som att hjälpa och trösta varandra. Vi pedagoger stödjer barnen i konfliktsituationer, genom att uppmuntra dem att komma med förslag på lösningar, samt göra förlåt.
- Bekräfta barnens känslor. Barn behöver få uppleva att alla känslor är naturliga, men att det finns normer för hur man uttrycker dem. Lära och uppmuntra barnen att säga ifrån om de inte vill något, och respektera andras nej. Vi har introducerat stopphanden, det vill säga när man tycker att någon gör eller säger dumma saker skall man visa upp sin stopphand.
- Ge barnen tillfälle att ta ansvar, t.ex. för vår gemensamma miljö på förskolan genom att vara varsam med leksaker/material. Under vår utevistelse, såväl på gården som i skogen, får barnen möjlighet att lära sig att ta hänsyn till djur och natur.
- Vi har ambitionen att sopsortera.

2.2 OMSORG, UTVECKLING OCH LÄRANDE

Utbildningen i förskolan ska bidra till att barnet utvecklar en förståelse för sig själv och sin omvärld. Utforskande, nyfikenhet och lust att leka och lära ska vara grunden för utbildningen. Den ska präglas av att omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet. Utbildningen i förskolan ska ta sin utgångspunkt i läroplanen samt barnens behov, erfarenheter och det de visar intresse för. Flödet av barnens tankar och idéer ska tas tillvara för att skapa mångfald i lärandet.

Mål (från Lpfö 18)

IDENTITET/JAG

Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla

- sin identitet och känna trygghet i den samt medvetenhet om rätten till sin kroppsliga och personliga integritet,
- självständighet och tillit till sin egen förmåga,
- nyfikenhet, kreativitet och lust att leka och lära,
- förmåga att fungera enskilt och i grupp, samarbeta, hantera konflikter och förstå rättigheter och skyldigheter samt att ta ansvar för gemensamma regler,
- förmåga att lyssna på och reflektera över andras uppfattningar samt att reflektera och ge uttryck för egna uppfattningar,
- fantasi och föreställningsförmåga,

Metoder, aktiviteter och förhållningssätt:

Vi arbetar med målen genom att

- Stimulera barnens kreativitet och initiativförmåga genom att stödja dem att genomföra sina egna idéer.
- Planera aktiviteter i mindre grupper för att alla barn skall komma till tals.
- Vid toalett och blöjbyten går vi enskilt eller i mindre grupp.
- Vi arbetar med värdegrunden som en röd tråd genom utbildningen, både i arbetsgruppen men även gentemot övriga avdelningar. Tex i matsalen, i leken, i rutinsituationer och aktiviteter. Vi gör detta genom samtal, reflektion, kompismaterial och konkreta situationer.
- Vi skapar ett språkutrymme för varje barn med ett tillåtande klimat för att uttrycka tankar, frågor, känslor etc.
- Vi lyssnar på varandra så att alla får känna sig hörda.
- Vi arbetar för att alla ska känna sig inkluderade utifrån deras egna känsla och upplevelse

LEK

- nyfikenhet, kreativitet och lust att leka och lära,
- fantasi och föreställningsförmåga,

Metoder, aktiviteter och förhållningssätt:

Vi arbetar med målen genom att:

- Vi använder oss av leken för att främja varje barns utveckling och lärande.
- Vi pedagoger är närvarande i leken och stötta vid behov.
- Vi hjälper barn att starta upp leken och hur man kan avsluta.
- Vi introducerar hur man använder leksaker.

- Vi utvecklar lärmiljön utefter barnens intresse och behov. Vi strävar efter att skapa en lugn och harmonisk miljö med lättillgängligt material och som inspirerar till lek, både mer styrda lekar men även fantasilek.

HÄLSA

Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla

- motorik, koordinationsförmåga och kroppsuppfattning samt förståelse för hur viktigt det är att ta hand om sin hälsa och sitt välbefinnande,

Metoder, aktiviteter och förhållningssätt:

Vi arbetar med målen genom att

- Använda oss av naturen för att främja barnens välbefinnande både fysiskt och psykiskt.
- Använda oss av rörelselekar, Bamsegymna, dans, gymnastik, avslappningsövningar och bollekar vilka bidrar till motorisk utveckling och kroppslig medvetenhet.
- Använda oss av våra olika gårdar till att främja barnens motoriska utveckling, t.ex. förmågan att klättra, balansera och gå på ojämn mark.
- Vår ambition är att varje vecka gå på en skogsutflykt.
- Vi vistas utomhus varje dag.
- Vi ser till att vardagen på förskolan ger barnen många möjligheter till att utveckla sin grovmotorik ex rörelselekar, bollar och finmotorik t.ex. matsituationen, av- och påklädningen.
- Vi uppmuntrar barnen att smaka på maten som serveras.
- Vi pratar om att vi nyser i armvecket, att vi tvättar händerna ordentligt med tvål efter utevistelse och toalettbesök.

SPRÅK och KOMMUNIKATION

Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla

- förmåga att använda och förstå begrepp, se samband och upptäcka nya sätt att förstå sin omvärld,
- förmåga att skapa samt förmåga att uttrycka och kommunicera upplevelser, tankar och erfarenheter i olika uttrycksformer som bild, form, drama, rörelse, sång, musik och dans,
- intresse för berättelser, bilder och texter i olika medier, såväl digitala som andra, samt sin förmåga att använda sig av, tolka, ifrågasätta och samtala om dessa,
- ett nyanserat talspråk och ordförråd samt förmåga att leka med ord, berätta, uttrycka tankar, ställa frågor, argumentera och kommunicera med andra i olika sammanhang och med skilda syften,
- intresse för skriftspråk samt förståelse för symboler och hur de används för att förmedla budskap,
- sin kulturella identitet samt kunskap om och intresse för olika kulturer och förståelse för värdet av att leva i ett samhälle präglad av mångfald samt intresse för det lokala kulturlivet,

- både det svenska språket och det egna nationella minoritetsspråket, om barnet tillhör en nationell minoritet,
- både det svenska språket och sitt modersmål, om barnet har ett annat modersmål än svenska,
- svenskt teckenspråk, om barnet har hörselnedsättning, är dövt eller av andra skäl har behov av teckenspråk,

Metoder, aktiviteter och förhållningssätt:

Vi arbetar med målen genom att

- I vår undervisning sträva efter att arbeta utifrån fem grundläggande principer: språkutrymme, upplevelser, rikt språkbruk, språknivå, begriplighet.
- Varje dag har vi högläsning i mindre grupper.
- Vi strävar efter ett brett utbud av sagor. Vi tänker normkreativt och vårt mål är att alla barn ska känna spegling i de böcker vi har i vårt utbud, men även att böckerna fungerar som ett fönster mot omvärlden.
- Vi lånar böcker både i förskolans egna bibliotek och i Fisksätra bibliotek.
- Vi använder bildstöd för att förstärka talspråket.
- Vi har börjat introducerat teckenstöd.
- På samlingen använder vi bildschema.
- Reflektera över hur vi pratar med och ställer frågor till barnen, för att få ett samtal där barnens tankar och utveckling tydliggörs.
- Vi söker modersmålsstöd för de barn som har behov enligt riktlinjerna.
- Erbjudna varierande kulturupplevelser, t.ex. teater, musik, dans och skapande med olika material
- Språkkartläggning.
- Dagligen sjunger vi på samlingen och ibland använder vi instrument som rekvisita.
- Vi uppmuntrar de barn som vill att sjunga på sitt modersmål.
- Vi synliggör barnens modersmål och lär av varandra.

MATEMATIK

Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla

- förmåga att använda matematik för att undersöka, reflektera över och pröva olika lösningar av egna och andras problemställningar,
- förståelse för rum, tid och form, och grundläggande egenskaper hos mängder, mönster, antal, ordning, tal, mätning och förändring, samt att resonera matematiskt om detta,
- förmåga att urskilja, uttrycka, undersöka och använda matematiska begrepp och samband mellan begrepp,

Metoder, aktiviteter och förhållningssätt:

Vi arbetar med målen genom att

- I lek och arbete med olika material får barnen erfarenhet av likheter och skillnader, form, längd, avstånd, vikt och volym, som bland annat lägger grunden till matematisk förståelse.
- Bygglek ger erfarenheter av sammanfogning, hållfasthet, balans, storlek.

- Vi stimulerar räkning och användandet av matematiska begrepp i den dagliga verksamheten.
- Använda materialets placering medvetet för att stimulera klassificering och sortering vid undan plockning.

NATURVETENSKAP/TEKNIK

Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla

- förståelse för samband i naturen och för naturens olika kretslopp samt för hur människor, natur och samhälle påverkar varandra,
- förståelse för hur människors olika val i vardagen kan bidra till en hållbar utveckling,
- förståelse för naturvetenskap, kunskaper om växter och djur samt enkla kemiska processer och fysikaliska fenomen,
- förmåga att utforska, beskriva med olika uttrycksformer, ställa frågor om och samtala om naturvetenskap och teknik,
- förmåga att upptäcka och utforska teknik i vardagen, och
- förmåga att bygga, skapa och konstruera med hjälp av olika tekniker, material och redskap.

Metoder, aktiviteter och förhållningssätt:

Vi arbetar med målen genom att

- Vi går på skogsutflykt och ser naturen förändras vid de olika årstiderna.
- Samla material i naturen som vi använder i olika skapande aktiviteter.
- Varje vår odlar vi. Vi följer processen och på hösten ser vi resultatet.
- Vi utgår från barnens vardagsvärld i arbetet med naturvetenskap genom att bland annat använda oss av material som vatten, is, jord, pinnar.
- Våra sandlådor på gårdarna ger barnen möjlighet att utforska hur enkel teknik fungerar samt bygga, skapa och konstruera med sand och olika redskap.

2.3 BARNNS DELAKTIGHET OCH INFLYTANDE

Utbildningen i förskolan ska lägga grunden för att barnen ska förstå vad demokrati är. Barnens sociala utveckling förutsätter att de alltefter förmåga får ta ansvar för sina egna handlingar och för miljön i förskolan. Barn har rätt till delaktighet och inflytande. De behov och intressen som barnen själva på olika sätt ger uttryck för ska ligga till grund för utformningen av miljön och planeringen av utbildningen.

Mål (från Lpfö 18)

Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla

- intresse för och förmåga att uttrycka tankar och åsikter så att de kan påverka sin situation,
- förmåga att ta ansvar för sina egna handlingar och för miljön i förskolan, och

- förståelse för demokratiska principer och förmåga att samarbeta och fatta beslut i enlighet med dem.

Metoder, aktiviteter och förhållningssätt:

Vi arbetar med målen genom att

- Vi samtalar med barnen utifrån barnkonventionen om att de har rätt att uttrycka vad de känner och tänker men även att de vuxna har en skyldighet att se till barnets bästa.
- Barnen får vara delaktiga i olika demokratiska processer såsom förhandling, överenskommelser och därigenom ta beslut om vissa frågor som berör dem.
- Barnen har möjlighet att göra självständiga val vid aktiviteter och lekstationer.
- I samslingen låta barnen få uttrycka sig och berätta om sina tankar.
- Ha en ständig diskussion, reflektion och utveckling av avdelningarnas pedagogiska miljöer utifrån barngruppens intressen och behov.
- Barnen får vara delaktiga i (vissa) beslut som fattas

2.4 FÖRSKOLA OCH HEM

För att skapa bästa möjliga förutsättningar för att barnen ska kunna utvecklas rikt och mångsidigt ska förskolan samarbeta på ett nära och förtroendefullt sätt med hemmen.

Vi arbetar med riktlinjerna genom att

- visa respekt för våra vårdnadshavare och känner ansvar för att det utvecklas en tillitsfull relation mellan förskolans personal och barnens familjer.
- kontinuerligt informera om både det enskilda barnets vistelse och utbildningens innehåll
- varje vecka göra minst ett inlägg i Infomentor som genom bild och text berättar om vad som hänt under veckan och vad som är på gång
- varje termin hålla ett utvecklingssamtal vars innehåll, utformning och genomförande överensstämmer med de nationella målen, och
- vårdnadshavare ges möjlighet att vara delaktiga i utvärderingen av utbildningen.
- Erbjuder föräldraaktiviteter så som t ex föräldramöte, öppet hus et c.